

ТАҚРИЗ

Ба рисолаи номзиди Халифазода Саидахтам. дар мавзӯи: «Такмили механизми маъмурикунонии андоз дар шароити муосир (дар нисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)», ки барои дарёфти унвони илмӣ номзиди илмҳои иқтисодӣ аз руи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз пешниҳод гардидааст.

Аҳамияти мавзӯ. Дар шароити муосири рушди иқтисоди ҷаҳонӣ масъалаҳои такмили механизми маъмурикунонии андоз омилҳои асосии рушди фаъолияти муносибатҳои иқтисодӣ ва сиёсати молиявӣ ба шумор меравад.

Рушди маъмурикунонии андоз ҳамчун як ҷузъи муҳими ислоҳоти иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба беҳтар намудани муҳити корӣ ва фазои сармоягузорӣ, таҳкими рақобатпазирии иқтисоди миллӣ ва ташаккули иқтисоди рақамӣ нигаронида шудааст.

Зарурати такмил додани идоракунии андоз, пеш аз ҳама ба муҳим будани ҷамъовариҳои андозҳо, коҳиши сарбории маъмуриӣ ба андозсупорандагонӣ бомаъсулият, тавсеаи шаффофияти системаи андоз алоқаманд мебошад, ки фаъолияти минбаъдаи онро мушаххас менамояд.

Ислоҳоти андоз, ки дар доираи “Барномаи рушди маъмурикунонии андоз барои солҳои 2020-2025” сурат гирифта истодааст, дар муқоиса бо самтҳои асосии рушди мақомоти андози кишварҳои мутараққӣ ба чунин хулоса меоварад, ки сиёсати андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон низ дуруст муайян гардида, равандҳои асосии рушди мақомоти андозро дар сатҳи байналмилалӣ дар бар мегирад.

Рисолаи номзиди мазкур аз сарсухан, се боб, хулосаю пешниҳодҳо ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Дар сарсухан масъалаҳои муҳимияти мавзӯ асоснок карда шуда, сатҳи омӯзиш, ҳадаф ва вазифаҳои таҳқиқ, навоариҳои илмӣ ва аҳамияти назариявӣ ва амалии таҳқиқ оварда шудааст.

Дар боби якуми қисми илмӣ муааллиф ҷанбаҳои азариявӣ-методологӣ ташаккул ва такмили механизми маъмурикунонии андозро шарҳ додааст.

Дар боби дуюм муаллиф асосан вазъи низоми андозию андозситонӣ, самаранокии маъмурикунонии андоз ва нишондиҳандаҳои асосии баҳои механизми маъмурикунонии андозро мавриди таҳлил қарор додааст.

Дар боби сеюми кори илмӣ муаллиф дастгирии давлатии механизми маъмурикунонии андоз, тақмили механизми маъмурикунонии андоз ва модели баҳодиҳии самаранокии механизми маъмурикунонии андозро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳлил намудааст.

Дар хулоса пешниҳодҳо ва тасияҳо оид ба тақмили механизми маъмурикунонии андоз ва самтҳои мукаммалгардонии он оварда шудааст.

Дар баробари бартариҳои мавҷуда, рисолаи мазкур дорои як қатор камбудӣҳо мебошад.

1. Номи рисола “Тақмили механизми маъмурикунонии андоз дар шароити муосир (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)” аст, вале дар нақша оиди шарҳи мафҳум ва моҳияти механизми маъмурикунонии андоз зербоби алоҳида оварда нашудааст;

2. Дар сах.3 муаллиф қайд менамояд, ки дар соли 2022 номгуӣ андозҳо то 50% кам карда шуд, ки маълумоти мазкур зарурати бозбиниро тақозо менамояд;

3. Мувофиқи мундариҷа зербоби 1.1. оиди ташаккули маъмурикунонии андоз аст. Хуб мешуд, ки оиди ташаккулёбии маъмурикунонии андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон маълумотҳо бештар оварда шавад;

4. Зербоби 1.2 принципҳо ва функсияи ташаккули маъмурикунонии андоз бояд бошад, вале муаллиф бештар назорати андозу мушкilotҳои низоми андозро таҳлил намудааст;

5. Дар зербоби 1.3 таҷрибаи давлатҳои гуногун оварда шудааст. Хуб мешуд муаллиф таҷрибаи давлатҳои собиқ иттиҳоди Шӯравиро мушаххас оид ба маъмурикунонии андоз қайд менамуд;

6. Зербоби 2.3 баҳои самаранки маъмурикунонии андоз дар шароити муосир аст, вале маълумотҳо умумӣ оварда шуда, вобаста ба Ҷумҳурии Тоҷикистон камтар мебошанд;

7. Дар зербоби 3.1. муаллиф бештар онди назорат чамъоварии андозҳо маълумотхоро дарҷ намуда, роҳи мушаххаси танзими давлатиро таҳлил накардааст;

8. Хулосаҳои шахсии муаллиф дар боби 3 илова карда шавад;

9. Рисола бо забони тоҷикӣ навишта шудааст, вале иқтибосҳо ва сарчашмаҳо бо забони русӣ оварда шудааст;

10. Рӯйхати адабиёти истифодашуда мувофиқи талабот оварда шавад;

11. Дар рисолаи илмӣ хатогиҳои грамматикӣ ва техникӣ дида шуда, рисолаи номзадӣ пурра таҳрири ороишӣ ва грамматикиро талаб менамояд.

Рисолаи номзидии Халифазода Саидаҳтам. дар мавзӯи: «Такмили механизми маъмурикунонии андоз дар шароити муосир (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)», баъди ислоҳу коркард метавонад аз руи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз метавонад пешниҳод гардад.

Муқарриз:

Мудирӣ кафедраи андоз ва
андозбандии ДМТ н.и.и., дотсент

Гулов Ш.М.